Lietas arhīva Nr. C-2465-20/29
ECLI:LV:VRT:2020:0923.C71246520.5.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Madonā 2020.gada 23.septembrī

Vidzemes rajona tiesa, tiesnese Baiba Caunīte izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. A/ un /pers. B/ vienkāršotās procedūras prasībā pret /pers. C/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

Vidzemes rajona tiesā 2020.gada 13.maijā saņemts /pers. A/ un /pers. B/ (turpmāk - prasītāji) prasības pieteikums vienkāršotajā procedūrā pret /pers. C/ (turpmāk - atbildētājs) par naudas piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājiem pieder dzīvokļa īpašums, kas atrodas /adrese/, Gulbenes nov. Minētais dzīvoklis atrodas daudzdzīvokļu mājas 2.stāvā. Vienu stāvu augstāk, proti 3.stāvā, tieši virs minētā dzīvokļa atrodas dzīvoklis Nr.39, kurš tika izīrēts atbildētājam, ko apliecina prasības pieteikumam pievienotā īres līguma kopija.

2019.gada jūlija mēneša beigās tika appludināts prasītājiem piederošais dzīvoklis. 2019.gada 22.jūlijā uz avārijas dienesta numuru zvanīja iedzīvotāja no dzīvokļa Nr.32, kas atrodas tieši zem prasītājiem piederošā dzīvokļa. Tajā pašā dienā, reaģējot uz dzīvokļa Nr.32 iedzīvotājas izsaukumu, atbrauca SIA "Gulbenes nami" avārijas dienesta atbildīgās personas, kuras veica apsekošanu, sastādot dzīvokļu apsekošanas aktu Nr.GN/2019/A/2 un defekta aktu Nr.13/2019-D. Apsekošanas laikā tika konstatēts, ka dzīvoklim Nr.32 dzīvokļa koridora griesti ir applūduši un dzīvokļa Nr.39 vannas istabas grīda ir nolieta ar ūdeni, iespējamais noplūdes iemesls - bojāts noslēgtventilis ūdenspadevē uz dzīvokli.

Ņemot vērā, ka prasītāji pastāvīgi vairs neuzturas dzīvoklī /adrese /, SIA "Gulbenes nami" atbildīgās personas nevarēja iekļūt minētajā dzīvoklī un veikt arī šā dzīvokļa apsekošanu ūdens noplūdes dēļ. Prasītāji arī netika informēti no SIA "Gulbenes nami" puses par minēto izsaukumu un ūdens noplūdi.

Prasītājiem piederošo dzīvokli ik pa laikam apseko prasītāja, šobrīd tas netiek nevienam izīrēts un tajā neviens pastāvīgi nedzīvo. 2019.gada 22.jūlijā apsekojot dzīvokli, prasītāja konstatēja, ka prasītājiem piederošais dzīvoklis ir nopludināts.

Prasības pieteikumā norādīts, ka pamatojoties uz zemesgrāmatas apliecību un lauķības apliecību, dzīvoklis /adrese/, Gulbenes nov. pieder /pers. E/, personas kods /personas kods/, un saskaņā ar īres līgumu, kas tika noslēgts 2015.gada 6.maijā, dzīvoklis tika izīrēts atbildētājam uz nenoteiktu laiku. 2019.gada 19.jūnijā tika izteikts brīdinājums par dzīvojamās telpas īres līguma izbeigšanu atbildētājam, ar kuru viņš tika brīdināts, ka viņam ir jāatbrīvo dzīvoklis līdz 2019.gada 20.jūlijam.

Prasītāju rīcībā ir informācija, ka īrnieks netika nodevis dzīvokli ar nodošanas - pieņemšanas aktu, kas secināms pēc izīrētājas /pers. E/ teiktā un "sms" sarakstes starp /pers. E/ un atbildētāju. No sarakstes prasītāji secināja, ka dzīvokļa atslēgas tika atstātas zem "paklājiņa" 2019.gada 24.jūlijā. Līdz ar to prasītāji uzskata, ka atbildētājs dzīvokli Nr.39 pilnībā atbrīvojis 2019.gada 24.jūlijā.

Ņemot vērā iepriekš minēto, kā arī visus lietas materiālus, prasītāji uzskata, ka atbildētājs ir nopludinājis prasītājiem piederošo dzīvokli un nopludināšana ir notikusi laika posmā no 2019.gada 20.jūlija līdz 2019.gada 22.jūlijam.

Prasītājs sazinājās ar atbildētāju, lai vienotos par zaudējumu atlīdzināšanu. Atbildētājs atteicās segt jebkādus zaudējumus saistībā ar dzīvokļa appludināšanu, norādot, ka viņš uzskata, ka viņš nav vainīgs.

Saskaņā ar sastādīto tāmi prasītājiem nodarītie zaudējumi sastāda 1141,28 EUR.

2020.gada 25.jūnijā Vidzemes rajona tiesā Madonā prasītāji iesniedza papildinājumu prasības pieteikumam. Tajā norādīts, ka dzīvokļa Nr.36, /adrese/, nopludināšanas rezultātā tika radīti bojājumi tualetes un vannas istabas durvīm, grīdas segumam, sienu un griestu apdarei, kā arī radīti elektrības bojājumi. Lai konstatētu radītos bojājumus un novērtētu nodarīto zaudējumu apmēru dzīvokļa nopludināšanas rezultātā, prasītāji griezās pie SIA "DAFI" tāmes sastādīšanai. Tāmē atspoguļotā summa ir naudas līdzekļi, kas būtu nepieciešami prasītājiem nopludināšanas rezultātā radīto bojājumu novēršanai.

Papildus prasītāji norādīja, ka, ņemot vērā prasībā un prasības papildinājumā izklāstīto, ka arī to, ka dzīvoklis /adrese/ atrodas tieši starp abiem iepriekš minētajiem dzīvokļiem (/adrese/ un /adrese/), var cēloņsakarīgi secināt to, ka tika appludināts arī dzīvoklis /adrese/. Nevar būt applūduši griesti dzīvoklī /adrese / no dzīvokļa /adrese /, neapplūdinot arī dzīvokli /adrese /, tādējādi radot zaudējumus. Tā kā no SIA "Gulbenes nami" netika ziņots prasītājiem par ūdens noplūdi, līdz ar to SIA "Gulbenes nami" netika dzīvoklī /adrese /, tādējādi to neiekļaujot aktā par apsekošanu.

Prasītāji prasību pamatojuši ar Civillikuma 1635., 1770., 1772., 1779., 1784.pantu, un lūdz piedzīt no atbildētāja zaudējumus 1141,28 EUR, kā arī tiesāšanās izdevumus.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}pantu atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums un prasības papildinājums, nosakot termiņu rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai tiesā, izskaidrojot atbildētāja tiesības.

2020.gada 23.jūlijā Vidzemes rajona tiesa Madonā ir saņēmusi atbildētāja rakstveida paskaidrojumu, kurā norādīts, ka viņš prasītāju prasību neatzīst. Papildus sniedza paskaidrojumu, ka prasītāju norādītajā laikā 2019.gada 20.maijā viņš vairs nebija dzīvokļa Nr.39, /adrese/, īrnieks. No lietas materiāliem nav redzams, ka dzīvoklī Nr.39 būtu konstatēts jebkāds defekts, kas varētu būt saistīts ar ūdens noplūdi, nav nekāda pamata vērtēt šāda defekta cēlonisko sakarību ar dzīvokļa Nr.36 applūdināšanu. Atbildētājs norādīja, ka iebildumus pret prasību apstiprina prasību pierādošo pierādījumu neesamība. Savā rakstveida paskaidrojumā atbildētājs nav lūdzis lietu nozīmēt izskatīšanai mutvārdu procesā.

Prasītāji savā prasībā ir norādījuši, ka vēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē, lai varētu vispusīgāk un objektīvāk pārbaudīt lietas materiālus.

Tiesa, izvērtējot prasītāju lūgumu par lietas iztiesāšanu tiesas sēdē, atzīst, ka lietas iztiesāšana tiesas sēdē nav nepieciešama šādu apsvērumu dēļ.

Civilprocesa likuma 250.^{26}pants nosaka, ka tiesa, ievērojot šajā nodaļā paredzētos izņēmumus, iztiesā lietu tiesas sēdē, ja ir saņemts puses pamatots lūgums un tiesa atzīst par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē. Ja tiesa atsaka lūgumu iztiesāt lietu tiesas sēdē, to norāda spriedumā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 10.pantā noteiktajam puses realizē savas procesuālās tiesības sacīkstes formā. Sacīkste notiek, pusēm dodot

paskaidrojumus, iesniedzot pierādījumus, tiesai adresētus pieteikumus, piedaloties liecinieku un ekspertu nopratināšanā, citu pierādījumu pārbaudē un novērtēšanā, piedaloties tiesu debatēs un veicot citas procesuālās darbības likumā noteiktajā kārtībā.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa uzliek par pienākumu pusēm pierādīt tos faktus, uz kuriem tās pamato savus prasījumus vai iebildumus. Juridiskajā literatūrā izteikta atziņa, ka, lai pārliecinātu tiesu, lietas dalībnieki cenšas iesniegt visus viņu rīcībā esošos pierādījumus (*sk. A.Līcis. Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. Mācību līdzeklis tiesību zinātņu studentiem. - Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2003, 81.lpp.*).

Tiesību doktrīnā atzīts, ka pušu sacīkste civilprocesā ir prasības tiesvedības pamatprincips civillietās, saskaņā ar kuru katra puse pierāda tiesai savu prasījumu, pretprasījumu un iebildumu pamatotību (*sk. Civilprocesa likuma komentāri. I daļa (1.-28. nodaļa). Otrais papildinātais izdevums. Sagatavojis autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2016, 62. lpp.*).

Minētais pamatprincips nozīmē to, ka strīdu tiesa izspriež tikai uz to pierādījumu pamata, kurus iesniegušas puses, tomēr ar atrunu, ka pēc puses lūguma tiesa izprasa pierādījumus, kurus lietas dalībniekam nav iespējams saņemt (*Civilprocesa likuma 93. pants*) (*sk. A.Līcis. Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. Mācību līdzeklis tiesību zinātņu studentiem. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2003, 59. lpp.*).

Ņemot vērā minēto, tiesa uzskata, ka šajā gadījumā, izskatot lietu rakstveida procesā, netiek pārkāpts Civilprocesa likuma minētajā tiesību normā noteiktais sacīkstes princips, jo tiesa ir veikusi visas Civilprocesa likumā paredzētās procesuālās darbības, lai nodrošinātu prasītājiem izvirzīt iebildumus pret atbildētāju un pret atbildētāja paskaidrojumos norādītajiem apsvērumiem, kā arī atbildētājam iespēju sniegt iebildumus un pierādījumus pret celto prasību.

Prasītājiem, nosūtot rakstveida pavadvēstuli, izskaidrotas Civilprocesa likuma 74.pantā noteiktās tiesības. Līdz ar to prasītājiem netika liegta iespēja pirms lietas izskatīšanas iesniegt visus pierādījumus, kas apstiprina prasību.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka, neskatoties uz prasītāju iepriekš pieteikto lūgumu, lieta izskatāma rakstveida procesā, jo lietā esošie rakstveida pierādījumi ir pietiekami strīda izšķiršanai un tiesa nekonstatē apstākļus, kuru dēļ lietu būtu nepieciešams izskatīt tiesas sēdē.

Noraidījums tiesai nav pieteikts, procesuālie lūgumi nav pieteikti, papildus paskaidrojumi nav iesniegti.

Ar Vidzemes rajona tiesas tiesneša 2020.gada 11.augusta lēmumu civillieta nolikta izskatīšanai rakstveida procesā 2020.gada 23.septembrī. Nosūtot paziņojumu, pusēm paziņots par lietas skatīšanu rakstveida procesā un norādīts datums, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu. Pusēm izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesai, paziņots par tiesībām sniegt papildus paskaidrojumus vai citus procesuālos lūgumus, ja tādi ir.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi pieteikumu, prasības papildinājumu un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 194.panta pirmās daļas 3.punktu vienkāršotās procedūras lietās tiesa sastāda saīsināto spriedumu.

Ņemot vērā minēto, lietā esošos materiālus, kā arī Civilprocesa likuma 250.^{25}panta 2.^{1}daļu, kas nosaka, ka [..] tiesa arī pēc savas iniciatīvas šā panta 2.^{3}daļā noteiktajā kārtībā var sastādīt spriedumu atbilstoši šā likuma 193.pantā noteiktajam sprieduma saturam, tiesa uzskata, ka šajā civillietā nolēmums jātaisa atbilstoši Civilprocesa likuma 193.pantam.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Savukārt Civilprocesa likuma 92.pants nosaka, ka pierādījumi ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā.

Civillikuma 1402.pantā noteikts, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Lai apmierinātu prasību par naudas piedziņu atbilstoši tiesību teorijai, prasītājiem jāpierāda paredzētie zaudējumu atlīdzības priekšnoteikumi – atbildētāja prettiesiskā rīcība (darbība vai bezdarbība), zaudējumu esamība, kā arī cēloniskais sakars starp prettiesisko rīcību un nodarītajiem zaudējumiem.

Ar lietā esošajām zemesgrāmatu apliecību kopijām pierādītas prasītāju īpašuma tiesības uz dzīvokļa īpašumu Nr.36, /adrese/, kas reģistrēts Gulbenes pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/(lietas 15.lapa), kā arī pierādītas /pers. E/ īpašuma tiesības uz dzīvokļa īpašumu Nr.39, /adrese/, kas reģistrēts Gulbenes pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/(lietas 20.lapa). Saskaņā ar lietā esošo laulības apliecības kopiju, tiesa konstatē, ka pēc laulības noslēgšanas /pers. E/ mainīts uzvārds uz Jirjena (lietas 21.lapa).

Pierādot atbildētāja prettiesisko rīcību - dzīvokļa Nr.36, /adrese/ nopludināšanu, prasītāji kā galveno pierādījumu min 2019.gada 22.jūlija SIA "Gulbenes nami" avārijas dienesta sastādīto dzīvokļu apsekošanas aktu Nr.GN/2019/A/2 (lietas 16.-18.lapa), defekta aktu Nr.13/2019-D (lietas 19.lapa) un SIA 2019.gada 30.jūlija "DAFI" sastādīto tāmi par appludinātā dzīvokļa remontu (lietas 40.lapa).

Tiesa norāda, ka lietā nepastāv strīds par to, ka noplūde notika dzīvoklī Nr.39, /adrese/. Tāpat nav strīda par to, ka apsekojot dzīvokli Nr.32, /adrese/, 2019.gada 22.jūlijā tika konstatēts, ka minētajā dzīvoklī koridora griesti ir applūdināti.

Lietas materiāliem pievienotajā 2019.gada 22.jūlija apsekošanas aktā norādīts, ka apsekojot dzīvokli Nr.32, /adrese/, konstatēts, ka dzīvokļa koridora griesti ir applūduši. Apsekojot augstāk esošos dzīvokļus, tika konstatēts, ka dzīvoklī Nr.39, /adrese/, vannas istabas grīda ir nolieta ar ūdeni, iespējamais noplūdes iemesls ir bojāts noslēgtventīlis ūdenspadevē uz dzīvokli. Nekavējoties minētajā dzīvoklī tika noslēgta ūdens padeve uz ūdens izplūdes vietu, kura radīja ūdens noplūdi. Lietā atrodas apsekošanas laikā sagatavoto fotogrāfiju izdrukas no dzīvokļa Nr.39, /adrese/ (lietas 17.-18.lapa).

2019.gada 22.jūlija aktā par defektu norādīts, ka pamatojoties uz iedzīvotājas /adrese/ zvanu uz avārijas dienesta numuru, tika apsekots objekts – dzīvoklis Nr.32, /adrese/. Apsekojot minēto dzīvokli, konstatēts, ka minētā dzīvokļa koridorā ir slapji griesti.

Lietas materiāliem pievienota 2019.gada 30.jūlija SIA "DAFI" sastādītā tāme Nr.1 par dzīvokļa Nr.36, /adrese/, remontu par kopējo summu 1141,25 EUR, kas būtu nepieciešami prasītājiem nopludināšanas rezultātā radīto bojājumu novēršanai (lietas 40.lapa).

Savā prasības pieteikumā, kā arī prasības papildinājumā prasītāji norādīja, ka 2019.gada 22.jūlijā uz avārijas dienesta numuru zvanīja iedzīvotāja no dzīvokļa Nr.32, /adrese/. Reaģējot uz dzīvokļa Nr.32 iedzīvotājas izsaukumu, atbrauca avārijas dienesta personas, kuras veica apsekošanu. Avārijas dienesta personas nevarēja iekļūt prasītājiem piederoša dzīvoklī Nr.36, /adrese/, un veikt šā dzīvokļa apsekošanas ūdens noplūdes dēļ, jo prasītāji pastāvīgi vairs neuzturas savā dzīvoklī. Kā arī netika informēti ne rakstveida, ne telefoniski par minēto izsaukumu un ūdens noplūdi no SIA "Gulbenes nami" avārijas dienesta. Papildus prasītāji norādīja, ka 2019.gada 22.jūlijā apsekojot sev piederošo dzīvokli Nr.36, prasītāja konstatēja, ka viņiem piederošais dzīvoklis ir nopludināts.

Ņemot vērā minēto, kā arī lietā esošos dokumentus, tiesa secina, ka lietas materiāliem nav pievienots apsekošanas akts un akts par defektu prasītāju piederošajam dzīvoklim Nr.36, /adrese/, sakarā ar noplūdi dzīvoklī Nr.39, /adrese/, kas ir būtiskais dokuments, ar kuru pierāda, ka ūdens

noplūdes rezultātā dzīvoklī Nr.39 prasītāju piederošajam dzīvoklim Nr.36 ir radušies zaudējumi.

Prasītāji uzskata, ka dzīvokļa Nr.36 saliešana notikusi un zaudējumi radušies ūdens noplūdes rezultātā no dzīvokļa Nr.39. Taču lietā nav neviena dokumenta, kas minēto prasītāju apgalvojumu pierāda. Tiesa uzskata, ka, 2019.gada 22.jūlijā apsekojot savu dzīvokli, prasītājiem bija iespēja informēt un izsaukt avārijas dienestu sakarā ar konstatēto noplūdi, un sastādīt apsekošanas aktu dzīvoklim Nr.36, /adrese/. Prasītāji ir izteikuši pretenzijas tikai pašam atbildētājam, taču lietā nav ziņu par to, ka prasītāji būtu ziņojuši avārijas dienestam par notikušo ūdens noplūdi, lai konstatētu minēto faktu. Turklāt, no tāmē norādītajiem zaudējumiem nevar secināt, vai tie radušies 2019.gada jūlija beigās vai iepriekš.

Līdz ar to dokumentu, kurā būtu konstatēta konkrēta ūdens noplūde, noplūdes iemesls un noplūdes rezultātā nodarītie bojājumi dzīvoklim Nr.36, /adrese/, prasītāji tiesā nav iesnieguši. Ņemot vērā izklāstīto informāciju prasībā un prasības papildinājumā, tāda dokumenta nav ne prasītājiem pašiem, ne arī avārijas dienestam, jo prasītāji nav izsaukuši avārijas dienesta pārstāvjus, lai tie veiktu prasītājiem piederošā dzīvokļa apskati un bojājuma vietas fiksēšanu pēc ūdens noplūdes notikuma dzīvoklī Nr.39, /adrese/. Prasītāji paši pēc savas iniciatīvas nofiksējuši nodarītos zaudējumus.

Turklāt, ņemot vērā, ka prasītāji savas prasības pamatojumam par atbildētāja vainu zaudējumu nodarīšanā kā pierādījumu iesnieguši 2019.gada 30.jūlija tāmi Nr.1 par applūdinātā dzīvokļa remontu un izteikuši viedokli, ka viņiem piederošais dzīvoklis Nr.36, /adrese/, tika applūdināts, jo tas atrodas tieši starp dzīvokli Nr.39 un Nr.32, /adrese/, tiesa atzīst, ka prasītāju iesniegtie rakstveida pierādījumi neapstiprina atbildētāja vainu zaudējumu nodarīšanā.

Ņemot vērā, ka konkrētajā prasībā tiesa ar prasītāju iesniegtajiem pierādījumiem nekonstatē atbildētāja vainu, jo prasītāji nav iesnieguši lietā sava dzīvokļa Nr.36, /adrese/, apsekošanas aktu, kurā būtu norādīti konstatētie apstākļi par viņiem piederošajā dzīvoklī konstatētajiem bojājumiem un līdz ar to arī atbildētāja atbildību par tiem, prasība ir noraidāma.

Pamatojoties uz minēto, tiesa secina, ka lietā nav cēloņsakarības starp darbības un darbības rezultātā nodarītiem zaudējumiem. Lietā nav pierādījumu, ka tāmē uzskaitītie remontdarbi, t.i., prasītāju piederošajam dzīvoklim nodarīti zaudējumi tika izraisīti tieši dzīvokļa Nr.39, /adrese/, ūdens noplūdes rezultātā.

Civillikuma 1635.pants nosaka, ka katrs tiesību aizskārums, t.i. katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums, dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu var par šo darbību vainot.

Mantisku aizskārumu gadījumā ir jāatlīdzina zaudējumi (Civillikuma 1770.- 1792.pants).

Civillikuma 1770.pants noteic, ka ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis. Atbilstoši Civillikuma 1773.pantam zaudējumi var būt tieši, netieši un nejauši. Savukārt Civillikuma 1775.pants noteic, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Tiesību doktrīnā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības pienākuma pamati ir: 1) nodarītāja prettiesiska rīcība; 2) zaudējumu esamība; 3) cēloniskais sakars (?. Torgāns, Saistību tiesības I. daļa, TNA, Rīga, 2006, 209.lpp.). Bez tam judikatūrā vairākkārt uzsvērts, ka minētajiem zaudējumu atlīdzības priekšnoteikumiem ir jāpastāv visiem vienlaicīgi.

Minētie zaudējumu atlīdzības piedziņas priekšnosacījumi, atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta nosacījumiem ir jāpierāda tai personai, kura prasa zaudējumu piedziņu, savukārt atbildētājam ir jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Nav strīda par to, ka prasītājiem ir nodarīts zaudējums.

Novērtējusi iegūtos pierādījumus, tiesa secina, ka lietā prasītāji nav pierādījuši, ka tieši atbildētāja prettiesiska rīcība (bezdarbība) būtu radījusi zaudējumus.

Nepierādot atbildētāja prettiesisko rīcību, atkrīt otrs zaudējumu piedziņas priekšnoteikums - cēloniskā sakarība starp prettiesisko rīcību un nodarītajiem zaudējumiem.

Prasītājiem ūdens noplūdes gadījumā neapšaubāmi ir radīti zaudējumi, kuru apmēru noteikšanai tiesa nepieskaras, jo šo zaudējumu atlīdzību piedzīt likums paredz tikai gadījumā, ja pierādās jau iepriekš minētie priekšnoteikumi par prettiesisko rīcību un cēlonisko sakarību.

No lietas materiāliem pievienotā 2015.gada 6.maija līguma Nr.1 par dzīvojamās telpas īri (lietas 22.-26.lapa) redzams, ka tas noslēgts starp /pers.E/ un atbildētāju par to, ka izīrētājs nodod, bet īrnieks (atbildētājs) pieņem lietošanā /pers.E/ (pirmslaulības uzvārds Rubene) īpašumā esošās dzīvojamās telpas, kas atrodas /adrese/ (līguma 1.1.punkts).

Tiesai jāvērtē, vai šinī lietā sakarā ar ūdens noplūdi, kas notika dzīvoklī Nr.39, /adrese/, atbildētājs ir īrnieks, un kam jāuzņemas atbildība par noplūdes sekām – dzīvokļa Nr.39 īpašniecei /pers. E/ vai atbildētājam (īrniekam) /pers. C/.

Īpašums ir pilnīgas varas tiesības par lietu, t.i. tiesība valdīt un lietot to, iegūt no tās labumus, ar to rīkoties un noteiktā kārtā atprasīt to atpakaļ no katras trešās personas ar īpašuma prasību (Civillikuma 927.pants).

Civillikuma 1084.panta pirmajā daļā ir noteikts katra būves īpašnieka pienākums, lai aizsargātu sabiedrisko drošību, turēt savu būvi tādā stāvoklī, lai no tās nerastos kaitējums ne kaimiņiem, ne garāmgājējiem, ne arī tās lietotājiem.

No šīs tiesību normas skaidri izriet ēkas īpašnieka, šinī gadījumā dzīvokļa īpašnieka civiltiesiskās atbildības pienākums par zaudējumu atlīdzināšanu, ja tie cēlušies ēkas, dzīvokļa īpašuma nepienācīgas uzturēšanas dēļ.

Dzīvokļa īpašuma likuma 2.panta otrā daļa nosaka, ka dzīvokļa īpašums kā lietu kopība sastāv no atsevišķā īpašuma un attiecīgas kopīpašuma domājamās daļas. Dzīvokļa īpašuma sastāvā ietilpstošais atsevišķais īpašums un kopīpašuma domājamā daļa tiesiski nav atdalāmi, savukārt, 3.panta otrās daļas 2.punktā noteikts, ka atsevišķā īpašuma elementi ir: inženiertīkli un inženierkomunikācijas līdz kopīpašuma stāvvadiem.

No iepriekš minētā izriet, ka dzīvokļa īpašniekam ir jārūpējas par savā īpašumā esošā dzīvokļa komunikācijām, jāuztur tās pienācīgā kārtībā, tā, lai nerastos bojājumi citiem dzīvokļu īpašniekiem.

Dzīvokļa īpašuma likuma 14.panta pirmā daļa paredz, ka dzīvokļa īpašnieks par zaudējumu nodarīšanu citiem dzīvokļu īpašniekiem vai citām personām ir atbildīgs normatīvajos aktos, dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumos vai savstarpēji noslēgtajos līgumos noteiktajā kārtībā.

Saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 9.panta 1.punktu dzīvokļa īpašniekam attiecībā uz dzīvokļa īpašumu ir pilnīgas varas tiesības, tai skaitā tiesības valdīt un lietot dzīvokļa īpašumu, iegūt no tā labumu, izmantot to pēc sava ieskata mantas pavairošanai un vispār lietot to jebkādā veidā, ciktāl dzīvokļa īpašnieku neierobežo likumi un ciktāl tas nerada traucējumus citiem dzīvokļu īpašniekiem.

Tātad dzīvokļa īpašnieks atbild par zaudējumiem, ko viņš nodara citiem dzīvokļu īpašniekiem uz vispārīgiem civiltiesiskās atbildības pamatiem. Tas ietver arī zaudējumus, kuri ir nodarīti citiem ar sava īpašuma nepienācīgu uzturēšanu (sk. Senāta 2016.gada 16.februāra spriedumu lietā Nr.SKC-50/2016).

Dzīvokļa īpašniekam ir pienākums rūpēties par dzīvokļa kā atsevišķa īpašuma uzturēšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām, un šajā pienākumā ietilpst atsevišķā īpašuma elementu, tostarp iekārtu un komunikāciju apsekošana, tehniskā apkope un kārtējais remonts. Minētais nozīmē arī dzīvokļa īpašnieka pienākumu dzīvoklī esošo komunikāciju, kas ir atsevišķa īpašuma elements, apsekošanu un uzturēšanu tādā stāvoklī, lai izslēgtu iespējamu ūdens noplūdi uz stāvu zemāk esošo dzīvokli (sk. Senāta 2016.gada 29.februāra spriedumu lietā Nr.SKC-37/2016).

Likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 40.panta pirmā daļa nosaka, ka izīrētāja pienākums ir nodot īrniekam dzīvojamo māju (dzīvojamo telpu) ar visiem tās piederumiem tādā stāvoklī, lai īrnieks varētu dzīvojamo māju (dzīvojamo telpu) lietot un iegūt no tās visu to labumu, kādu viņam saskaņā ar

dzīvojamās telpas īres līgumu ir tiesības saņemt. Šā panta otrā daļa nosaka, ka izīrētājs nodrošina dzīvojamās mājas (dzīvojamās telpas) uzturēšanu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām būvniecības un higiēnas prasībām, kā arī veic dzīvojamās mājas (dzīvojamās telpas) kapitālo remontu. Turklāt šī likuma 42.pants nosaka, ka īrnieka pienākums ir uzturēt viņa aizņemto dzīvojamo telpu pienācīgā kārtībā un veikt šīs telpas kārtējo remontu.

2015.gada 6.maija līguma Nr.1 par dzīvojamās telpas īri 5.1.2.punkts paredz, ka īrnieks apņemas uzturēt kārtībā dzīvojamo telpu un veikt par saviem līdzekļiem tās kārtējo remontu: griestu balsināšanu, sienu tapsēšanu vai krāsošanu, logu rāmju un durvju krāsošanu, iestiklošanu, grīdu, radiatoru, cauruļvadu krāsošanu dzīvojamās telpas iekšpusē, kā arī dzīvokļa iekšējās elektroinstalācijas, krānu un ūdens sajaucēju, dušas, izlietnes, vannas un sēdpoda remontu un nomaiņu. Savukārt minētā līguma 5.1.4. punkts nosaka, ka īrnieks apņemas atlīdzināt izīrētājam likumā noteiktā kārtībā visus zaudējumus, kas radušies sakarā ar dzīvojamās telpas, dzīvojamās mājas un tās iekārtu bojājumiem īrnieka un ar viņu kopā dzīvojošo personu vainas dēļ.

No tā secināms, ka īrniekam jāatlīdzina zaudējumi izīrētājam tikai tādā gadījumā, ja tie radušies izīrētajā dzīvoklī īrnieka un ar viņu kopā dzīvojošo personu vainas dēļ.

Lietas materiāliem pievienots 2019.gada 19.jūnija rakstveida brīdinājums, kurā norādīts, ka īres līgums tiek pārtraukts ar 2019.gada 20.jūliju līdz kuram īrniekam jāatbrīvo telpas. Minētais brīdinājums tika parakstīts abpusēji (lietas 27.lapa).

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka īres līgums starp /pers. E/ un atbildētāju, tika izbeigts 2019.gada 20.jūlijā, taču lietā tam nav nozīmes, jo par zaudējumiem, kas nodarīti citiem dzīvokļu īpašniekiem, ir atbildīgs dzīvokļa īpašnieks.

Pamatojoties uz minēto, tiesa uzskata, ka lietā negodprātīgi izmantotas Civilprocesa likumā noteiktās procesuālās tiesības, savukārt negodprātīga Civilprocesa likumā noteikto procesuālo tiesību izmantošana neatbilst labas ticības principam un nevar pretendēt un saņemt tiesību vai interešu aizsardzību civiltiesiskā kārtībā.

Tā kā prasītāji prasību cēluši pret dzīvokļa Nr.39, /adrese/, īrnieku nevis dzīvokļa īpašnieku, tiesa atzīst, ka prasība celta pret neīsto atbildētāju. Tiesas ieskatā, dzīvokļa īrnieks nav atbildīgs par zaudējumu nodarīšanu citiem dzīvokļu īpašniekiem. Dzīvokļa īpašnieks ir atbildīgs par visiem ar dzīvokļa īpašumu saistītajiem pienākumiem un maksājumiem, kā arī zaudējumu nodarīšanu arī tad, ja viņš dzīvokli ir izīrējis citai personai.

Ņemot vērā augstāk minēto, tiesa atzīst, ka prasītāji nepamatoti kā atbildētāju ir norādījuši /pers. C/ un prasība celta pret neīsto atbildētāju un tāpēc ir noraidāma.

Tiesa uzskata, ka, noraidot prasītāju prasību, lietā tiek atrasts patiess un taisnīgs lietas risinājums.

Taisnīguma princips ietverts Latvijas Republikas Satversmes 1.pantā.

Satversmes tiesa 2003.gada 4.februāra spriedumā lietā Nr.2002-06-01 norādījusi, ka tiesas spriešanas uzdevums ir atrast patiesu un taisnīgu lietas risinājumu.

Tā kā tiesa atzīst prasību par nepamatotu un noraidāmu, tad prasītāju samaksātie tiesas izdevumi nav atlīdzināmi.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 5.panta pirmo daļu, 8.panta pirmo daļu, 97., 193. un 250.^{27}panta trešo daļu, tiesa

nolēma:

noraidīt /pers. A/, personas kods /personas kods/, un /pers. B/, personas kods /personas kods/, prasību vienkāršotajā procedūrā pret /pers. C/, personas kods /personas kods/, par naudas piedziņu.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā Vidzemes apgabaltiesā no sprieduma sastādīšanas dienas, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem. Sūdzība iesniedzama Vidzemes rajona tiesā.

Tiesnese Baiba Caunīte